

METSÄHALLITUKSEN PÄÄTÖS
Maastoliikennelupia koskevista alueellisista
kiintiöistä

MH 5945/2019/12.00.00

Päätöksen voimassaoloaika: 1.1.2020–31.12.2022

Annettu Vantaalla 18.11.2019

Päätös Metsähallitus on vahvistanut seuraavat alueelliset maastoliikennelupakiintiöt Metsähallituksen hallinnassa oleville valtion maille koskien sekä moottorikelkkaurien ulkopuolisia alueita että moottorikelkkauria.

Moottorikelkkaurien ulkopuolinen alueittainen kiintiöinti

Inari, Utsjoki, Enontekiö

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 7000 maastoliikennelupaa vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 1300 maastoliikennelupaa vuosittain.

Kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuolinen poronhoitoalue

Kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuoliseen erityiseen poronhoitoalueeseen ja muuhun poronhoitoalueeseen kuuluvat kunnat sisältyvät kokonaisuudessaan kiintiöön, vaikka kunta kuuluisi vain osittain poronhoitoalueeseen. Kiintiöön kuuluvat kunnat ovat Muonio, Kittilä, Sodankylä, Savukoski, Kolari, Pelkosenniemi, Salla, Posio, Kemijärvi Ranua, Rovaniemi, Pello, Ylitornio, Tervola, Simo, Ii, Oulu, Pudasjärvi, Taivalkoski, Kuusamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Puolanka ja Utajärvi.

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukainen määrä maastoliikennelupia vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 3500 maastoliikennelupaa vuosittain.

Muu Suomi, pois lukien em. alueet

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukainen määrä maastoliikennelupia vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 1500 maastoliikennelupaa vuosittain.

Moottorikelkkauraluyat

Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla sijaitsevilla Metsähallituksen moottorikelkkaurilla ei rajoiteta yleisten maksullisten moottorikelkkailulupien määrää. Määräaikaisia rajoituksia voidaan asettaa erikseen määritellyille urille.

Myöskään kuntalaisten kotikuntakohtaisten maksuttomien moottorikelkkailulupien määrää urille ei rajoiteta. Määräaikaisia rajoituksia voidaan asettaa erikseen määritellyille urille.

Perustelut Maastoliikennelain mukaan moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ei pääsääntöisesti saa liikkua maastossa ilman maan omistajan tai haltijan lupaa. Ajoneuvon käyttö ja siten luvan myöntäminen ei saa aiheuttaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinoille, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle taikka yksityiselle edulle. Näistä syistä Metsähallitus myöntää maastoliikennelupia kelkkailureittien ja -urien ulkopuolelle vain perustellusta syystä (esim. riistanhoitotyöhön ja kalastukseen liittyvä maastoliikenne). Kesäaikaisen maastoliikenteen haitat ovat pysyvämpiä, joten kesäaikaisia maastoliikennelupia myönnetään vain erityisen painavasta syystä (esim. tutkimustyöhön ja suurriistasaaliin noutoon liittyvä maastoliikenne). Suojelu- ja erämaa-alueilla lupia voidaan myöntää hoito- ja käyttösuunnitelmien linjausten mukaisesti.

Maastoliikenteen mahdolliset haitat korostuvat siellä, missä poronhoidon ja luontaiselinkeinojen merkitys on suurin. Tässä kiintiöpäätöksessä maastoliikennettä on rajoitettu sekä talvi- että kesäaikana Inarissa, Utsjoella ja Enontekiöllä. Tällainen rajoittaminen on tarpeen, koska kunnat muodostavat suurimman osan saamelaiden kotiseutualueesta, johon liittyy saamelaiskulttuurin ja poronhoidon erityispiirteitä, jotka on huomioitava maastoliikenteen suunnittelussa. Muualla poronhoitoalueella ja maan eteläisemmissä osissa voidaan talviaikana myöntää lupia perustelluista syistä määrää rajaamatta; kesäaikaisen maastoliikennelupien määrää on sielläkin rajoitettu kiintiöllä. Kesäaikainen rajoittaminen on tarpeen, koska maaston kuluminen korostuu kesäaikaisen liikenteen seurauksena. Muualla poronhoitoalueella, Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kuntien ulkopuolella, kesäaikainen kiintiö koostuu suurelta osin luvista, joita myönnetään saaliin noutoon hirvenmetsästyksen aluelupien yhteydessä. Näillä luvilla tapahtuva liikkuminen on useimmiten kertaluontoisia ja ajettavat matkat suhteellisen lyhyitä, joten yksittäisen luvan vaikutukset ympäristölle ovat vähäisiä.

Saamelaiden kotiseutualueella järjestetään saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut maastoliikenteen kiintiöinnistä ja lisäksi kiintiöinnistä neuvotellaan kuntakohtaisissa neuvottelukunnissa. Metsähallituksen, saamelaiden kotiseutualueen paliskuntien, saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen välisten ns. paliskuntasopimusten mukaisesti maastoliikenneasioista neuvotellaan vuosittain sopimusten mukaisissa yhteistyöneuvotteluissa. Poronhoitoalueella käytännön maastoliikennejärjestelyistä ja lupakäytännöistä neuvotellaan tarpeen mukaan paliskuntien ja paliskuntain yhdistyksen kanssa vuosittaisissa kokouksissa.

Metsähallitus seuraa hallinnoimillaan alueilla tapahtuvan maastoliikenteen vaikutuksia ja tarpeen mukaan joko rajoittaa sitä tai ohjeistaa sen käyttöä. Tarvittaessa voidaan järjestää alueellista kuulemistä, jos maastoliikenteen haittavaikutukset jollain alueella alkavat korostua.

Vakiintuneena käytäntönä on ollut, että Ylä-Lapissa (Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat) vakituksille asukkaille annetaan lumipeitteiselle ajalle kotikuntansa alueelle maastoliikennelupa Eduskunnan maastoliikennelain uudistamisen yhteydessä (vuonna 1991) edellyttämällä tavalla sekä rajoitetusti kesäaikaisia lupia tietyille urille. Nämä luvat sisältyvät Inarin, Utsjoen ja Enontekiön lumipeitteisen ja lumettoman ajan kiintiöihin. Noin 75 % Ylä-Lapin alueelle myönnettyistä talviaikaisista maastoliikenneluvista on ollut paikallisten asukkaiden lupia.

Metsähallituksella on oikeus vahvistettujen alueellisten kiintiöiden puitteissa siirtää oikeus yksittäistä maastoliikennelupaa koskevan päätöksen tekemiseen Metsähallituksen virkamiehelle ja muulle toimihenkilölle sekä uralupien osalta ulkopuolisille yhteisöille. Päätöksenteon siirtäminen parantaa lupien saatavuutta, mutta samalla se lisää maastoliikenteen vaikutusten seurannan mahdollisuuksia, koska lupien myöntäjät ovat tiedossa ja lupien myöntöä ja niiden käytön seurantaa voidaan ohjeistaa.

Aiemmin kiintiöpäätöksessä pohjoisimman kiintiöalueen muodosti saamelaisten kotiseutualue kokonaisuudessaan. Vuoden 2017 alusta alkaen Lapin paliskunnan alue sisältyy kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuolisen poronhoitoalueen kiintiöön. Perusteena aluejaolle on se, että Lapin paliskunnan alueella maastoliikenneluvat myönnetään muiden alueeseen kuuluvien kuntien tapaan vain tarveharkintaisina. Tämä poikkeaa ratkaisevasti pohjoisimman alueen periaatteesta, jossa talviaikaiset maastoliikenneluvat myönnetään kaikille lupia hakeville paikallisille asukkaille.

Metsähallituksen alueittaiset kiintiöinnin aluerajat perustuvat päätöksessä kuntarajoihin kiintiöaluekohtaisten lupamäärien seurannan tekniseksi helpottamiseksi. Kuntarajoihin perustuvia kiintiöaluerajauksia tukee myös se, että maastoliikenneluvat ovat hakijalle hänen omassa kotikunnassaan maastoliikennelain mukaan maksuttomia.

Lumettoman ajan lupien määrän nousuun aikaisemmasta kiintiöpäätöskaudesta Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kuntien alueella vaikuttaa lupien myönntön käytännön muutos Metsähallituksessa: vakituksella alueella asuville paikkakuntalaisille myönnettävät maastoliikenneluvat muuttuivat ruokakuntakohtaisista luvista henkilökohtaisiksi luviksi. Metsähallituksessa ei osattu arvioida edellistä kiintiöpäätöstä valmistellessa riittävällä tarkkuudella tulevaa lupien määrän nousua kyseisen muutoksen johdosta.

Moottorikelkkauraluvat

Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla on koko maassa tuhansia kilometriä Metsähallituksen ylläpitämiä moottorikelkkauria. Ne ovat perustettu pääasiassa julkisella rahoituksella ja palvelevat yleistä virkistyskäyttöä, matkailua ja paikallisen väestön tarpeita. Koska Metsähallituksen moottorikelkkaurilla on edellä mainittuja yleisiä käyttötavoitteita, ei lupien määrälliseen rajoittamiseen ole hyviä perusteita. Yleisenä tavoitteena on ollut pyrkiä ohjaamaan kasvussa oleva maastoliikenne sitä varten tehdyille urille ja erityisesti reiteille. Myöskään kuntalaisten oikeudella

moottorikelkkaurilla ajavien määrälliseen rajoittamiseen ei ole erityisiä tarpeita, koska pohjoisten alueiden vakituisesti asuvien määrä on ollut laskusuunnassa, mikä rajoittaa ko. käyttäjäröhmän aiheuttamaa käyttöpainetta tulevaisuudessa.

Lainkohdat Laki Metsähallituksesta (234/2016), 18 §
Maastoliikennelaki (1710/1995), 1 §, 4 § ja 5 §
Laki saamelaiskäräjistä (974/1995), 9 §
Poronhoitolaki (848/1990), 2 § (poronhoitoalueen rajat)

Muutoksenhaku

Tähän päätöseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksen tiedoksianto

Tämä päätös saatetaan tiedoksi yleistiedoksiantona. Päätös pidetään nähtävänä 20.12.2019 saakka Metsähallituksen keskusyksikössä, Ratatie 11, 01300 Vantaa, Metsähallituksen Ivalon palvelupisteessä, Ivalontie 10, 99800 Ivalo, Metsähallituksen Ylä-Lapin luontokeskus Siidassa, Inarintie 46, 99870 Inari ja Metsähallituksen Tunturi-Lapin Luontokeskuksessa, Peuratie 15, 99400 Enontekiö sekä Metsähallituksen internet-sivuilla osoitteissa www.metsa.fi ja www.eraluvat.fi. Asiakirjan nähtäväksi asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä sekä lisäksi seuraavissa sanomalehdissä: Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Maaseudun tulevaisuus, Kainuun Sanomat, Kaleva ja Lapin Kansa.

Luontopalvelujohtaja

Timo Tanninen

Aluepäällikkö

Elina Stolt

VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, faksina, sähköpostilla tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoittoimittaminen.html>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189 (Isokatu 4)
90101 Oulu
Faksi: 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi